

05/10/2009
01 - V - EV

VRAEGSTELD WAN HET GRIFFIERECHT

BORDERELEN

5559

Afschrift ter
D. Rechthand

in uitvoering van
Aanleg te Brugge, eerste kamer, heeft het hierna-

volgend vonnis verleen:

In de zaak **09/108/A**

Rep. nr. 09/ 11998

De heer , in zijn hoedanigheid van Gewestelijk Stedenbouwkundig
Inspecteur voor de Provincie West-Vlaanderen, bij het intern verzelfstandigd agent-
schap zonder rechtspersoonlijkheid Inspectie RWO,
woonstkeuze doende ten kantore van zijn raadsman meester
hierna vernoemd,

eiser,

hebbende als raadsman meester , advocaat te

tegen

De heer , geboren te op
wonende te

verweerder,

hebbende als raadslieden meesters en , beiden advocaat te

I. PROCEDURE

De zaak werd ingeleid bij dagvaarding, die regelmatig werd betekend aan verweerder op 24 december 2008. De vordering werd overgeschreven op het 1ste Hypotheekkantoor onder formaliteitsnummer

Partijen hebben hun middelen en besluiten voorgedragen in openbare terechtzitting van 03 september 2009.

Kennis werd genomen van het dossier van de rechtspleging en van de door beide partijen overgelegde stukken.

De artikelen 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 tot regeling van het taalgebruik in gerechtszaken werden in acht genomen.

II. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN

1. Eisende partij vordert uiteindelijk bij conclusies, neergelegd op 18 mei 2009:

"Alvorens recht te doen omtrent de ontvankelijkheid van huidige herstellvordering de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

'Schendt artikel 146, 4de lid DORO het door artikel 16 Grondwet en artikel 1.1 Eerste Aanvullend Protocol EVRM gewaarborgde eigendomsrecht van de door de instandhouding van een illegale constructie benadeelde derde, al dan niet in samenhang gelezen met het legaliteitsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, door te verhinderen dat de tijdig bij het vonnisgerecht aanhangig gemaakte publieke vordering tot herstel in de oorspronkelijke staat of tot herstel in de legale staat niet langer kan worden ingewilligd indien deze instandhouding op het ogenblik van de uitspraak niet meer strafbaar is gesteld?'

Dienvolgens,

De prejudiciële vraagstelling aan het Grondwettelijk Hof, zoals verzocht door verwerende partij, af te wijzen als zijnde ongegrond;

Dienvolgens,

De vordering van eisende partij ex artikel 151 juncto artikel 149 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening ontvankelijk en gegrond te verklaren, dienvolgens:

*1° Verwerende partij te veroordelen tot staking van het strijdig gebruik en het herstel in de oorspronkelijke staat van een perceel gelegen te z/n,
kadastraal gekend onder , hetgeen
impliceert:*

- *afbraak van de houden chalet van 11 bij 8 meter gebouw op het chassis van een staancaravan;*
- *de afbraak van de oude staancaravan;*
- *afbraak van de paardenstallen welke bouwkundig links aan de toegangsweg op het voor-noemd perceel werden opgetrokken;*
- *afbraak van de opslagplaats welke bouwkundig links aan de toegangsweg op het voor-noemd perceel naast de paardenstallen;*
- *het verwijderen van alle funderingen en verhardingen, putten en leidingen;*
- *het effenen van het betrokken perceel in aansluiting met het omliggende maaiveld;*
- *het verwijderen van alle afbraakmaterialen van het betrokken perceel.*

En dit binnen een termijn van 6 maanden, te rekenen vanaf de betekening van het tussen te komen vonnis, zulks onder verbeurte van een dwangsom van 125 Euro per dag vertraging, zonder het toekennen van een bijkomende termijn ex artikel 1385bis, laatste lid Gerechtelijk Wetboek;

2° Aan eisende partij machtiging te verlenen om overeenkomstig artikel 153 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening ambtshalve over te gaan tot uitvoering van de hierboven beschreven herstelmaatregelen zo verwerende partij in gebreke zou blijven, en dit op kosten van verwerende partij;

3° Te zeggen voor Recht dat het verbeurd zijn van de dwangsommen zal kunnen worden bewezen door alle middelen van recht en dat zij in ieder geval zal blijken uit de vaststellingen van de eerst daartoe aangezochte gerechtsdeurwaarder;

4° Tot slot verwerende partij te veroordelen tot de kosten van het geding, aan de zijde van eisende partij voorlopig begroot op :

- <i>Dagvaarding</i>	<i>226,77 Euro</i>
- <i>Hypothecaire overschrijving</i>	<i>69,75 Euro</i>
- <i>Rechtsplegingsvergoeding</i>	<i>1.200,00 Euro"</i>

2. Verwerende partij vordert uiteindelijk bij conclusies, neergelegd op 18 juni 2009:

"- zich onbevoegd te verklaren om kennis te nemen van de vordering van eiser, minstens de volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

„Schendt artikel 151 van het decreet ruimtelijke ordening de in de Grondwet en de bijzondere wetten verankerde bevoegdheidsverdelende regels tussen de gemeenschappen, gewesten en de federale overheid en artikel 10, 11, 14, 145 e, 146 van de Grondwet, samen gelezen met artikel 6 E.V.R.M. in zoverre de herstellvordering van de stedenbouwkundig inspecteur kan worden gevorderd voor de rechtbank van eerste aanleg, zetelend in burgerlijke aangelegenheden, in het ambtsgebied waarvan de werken, de handelingen of de wijzigingen, bedoeld in artikel 146, geheel of gedeeltelijk worden uitgevoerd, terwijl gemeenrechtelijke strafzaken voor de (correctionele straf)rechter moeten worden ingesteld en de omschrijving van de bevoegdheden van de rechtscollages en de te volgen procedure regels tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale wetgever behoren?“;

- ondergeschikt, minstens de vordering van eiser onontvankelijk te verklaren;
- meer ondergeschikt, de vordering van eiser ongegrond te verklaren, wegens schending van artikel 11 van de bijzondere wet tot hervorming der instelling van 8 augustus 1980, minstens de volgende prejudiciële vragen te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

“Schenden de artikel 151 juncto 149 van het decreet ruimtelijke ordening, samen gelezen met de artikelen 12 en 14 van de Grondwet en artikel 6 van het EVMR, artikel 11 van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen doordat de herstelmaatregel, doordat de herstelmaatregelen, als niet in het Boek I van het Strafwetboek voorziene straffen, niet zijn onderworpen aan het eensluidend advies van de Ministerraad?“;

- nog meer ondergeschikt, de vordering van eiser ongegrond te verklaren, wegens schending van artikel 7 van het EVRM, artikel 14.7 van het IVBPR en het algemeen rechtsbeginsel non bis in idem, minstens de volgende prejudiciële vragen te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

„Schendt artikel 151 van het decreet ruimtelijke ordening de artikelen 10, 11 en 14 van de Grondwet, samen gelezen met de artikelen 6 van het EVRM en artikel 14 van het IVBPR, alsook het algemeen rechtsbeginsel non bis in idem, wanneer het herstel in de oorspronkelijk staat zou worden opgelegd door de burgerlijk rechter na verval of opheffing van de stedenbouwkundige misdrijven bepaald in artikel 146 van het decreet ruimtelijke ordening, zoals dit bij een in kracht van gewijsde getreden beslissing van strafrechter is vastgesteld?“

- uiterst ondergeschikt, de vordering van eiser ongegrond te verklaren, wegens schending van artikel 6 van het EVRM en het redelijkheidsbeginsel, minstens de volgende prejudiciële vragen te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

“Schenden de artikelen 151 juncto 149 §1 van het decreet ruimtelijke ordening, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, samen gelezen met artikel 6.1 van het en 41 van het EVRM, indien de onwettigheid of het verval van de herstellvordering niet zou worden uitgesproken door de Rechtbank, wanneer de redelijke termijn voor het instellen van deze vordering werd overschreden?“

- eiser te veroordelen tot de kosten m.i.v. de geïndexeerde rechtsplegingsvergoeding van € 1.200,00.”

III. BEOORDELING

a) Enkele feitelijke gegevens (in het kort)

1. Verwerende partij is eigenaar van een perceel, gelegen te z/n, kadastraal gekend onder (gelegen in een agrarisch gebied volgens het gewestplan).
2. De hoofdveldwachter te Damme stelde op 29 oktober 1999 een proces-verbaal op waarin onder meer werd gesteld:
 “Op het perceel werden volgende bouwwerken opgetrokken zonder in het bezit te zijn van een voorafgaande vergunning van het college van burgemeester en schepenen:

1. Een houten "chalet" van 11 bij 8 meter gebouwd op het chassis van een stacaravan (zie fotot 1)
2. Achter deze chalet werd een oude stacaravan vast neergezet waarin een woonruimte en doucheruimte voorzien is. (zie foto 2);
3. Bouwkundig links aan de toegangsweg op het perceel werd een gebouw opgetrokken van 12 bij 4 meter omvattende : paardenstallen, technische ruimte voorzien van allerlei tuig voor de paardensport (zie foto 3 en 4)
4. Eveneens bouwkundig links aan de toegangsweg naast de paardenstallen een opslagplaats voor strooi en twee autostalplaatsen van 12 bij 3,5 meter (zie foto's 5 en 6)"

3. De herstellvordering werd ingediend bij de procureur des Konings op 15 juni 2000 voor herstel in de oorspronkelijke staat.

Verweerder werd een aantal keren verhoord in het kader van het strafonderzoek.

Er werd overgegaan tot dagvaarding van verweerder voor de correctionele rechtbank te Brugge op 18 februari 2004.

4. Op 30 november 2005 schreef de raadsman van verwerende partij een brief aan het college van burgemeester en schepenen van de Stad met de volgende inhoud:

"Ik werd geraadpleegd door de heer met woonplaats te ,

Mijn cliënt wordt een stedenbouwkundig misdrijf ten laste gelegd op bovenvermeld adres.

Meer in het bijzonder zou mijn cliënt zonder de vereiste vergunning de volgende constructies hebben opgericht:

- 1) een houten chalet op het chassis van een stacaravan;
- 2) achter deze chalet zou een woonruimte zijn opgericht en een doucheruimte;
- 3) paardenstallen, en technische ruimten voor de paardensport;
- 4) een opslagplaats voor stro en 2 autostalplaatsen.

Thans wil mijn cliënt de nodige stappen ondernemen om deze onvergunde situatie te laten regulariseren.

Meer in het bijzonder beoogt mijn cliënt om een recreatieve paardenhouderij op te richten op het litigieuze perceel.

Het litigieuze perceel is gelegen in agrarisch gebied.

Dit gebied is in principe enkel bestemd voor landbouw in de ruime zin en para-agrarische bedrijven (artikel 11.4.1. van het K.B. van 28 december 1972 betreffende de inrichting van de ontwerp- gewestplannen en de gewestplannen; omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting van de ontwerp- gewestplannen en de gewestplannen, zoals gewijzigd bij omzendbrief van 25 januari 2002 en 25 oktober 2002).

Ingevolge de decreetswijziging van 22 april 2005 bepaalt artikel 146 sexies, § 2, van het decreet van 18 mei 1999 thans dat "in alle gebieden die op de gewestplannen zijn aangewezen, naast de werkzaamheden, handelingen en wijzigingen die gericht zijn op de realisatie van de bestemming ook werkzaamheden, handelingen en wijzigingen, activiteiten of inrichtingen kunnen worden toegestaan die gericht zijn op het sociaal- cultureel of recreatieve medegebruik, voor zover ze door een beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen."

Artikel 145 sexies, § 3, bepaalt dat de Vlaamse Regering nadere regels met betrekking tot de toepassing van dit artikel kan vaststellen.

Tot op vandaag heeft de Vlaamse Regering hierover nog geen besluit getroffen.

Thans rijst de vraag hoe het gemeentebestuur dit nieuwe artikel interpreteert om een aanvraag tot het oprichten van een recreatieve paardenhouderij al dan niet te vergunnen.

In ieder geval is het duidelijk dat de decreetgever met het nieuwe artikel 145 sexies, recreatieve inrichtingen die een beperkte impact hebben op de algemene bestemming van een betrokken gebied vergunbaar wenste te maken. Deze vergunning zou wel afhangen van een specifieke plaatsgebonden beoordeling (Parl. St. Vl. Parl. 2004-2005, stuk 233, nr. 1, p. 11-12).

Bij deze plaatsgebonden beoordeling dient de vergunningsverlenende overheid na te gaan of de inrichting een beperkte ruimtebeslag heeft en een beperkte nadelige invloed op het terrein.

Evenwel lijkt artikel 145, sexies, § 2, tweede lid, in te houden dat de vergunningsverplichtige werken, zoals het oprichten van een chalet, slechts een tijdelijke stedenbouwkundige vergunning kunnen verkrijgen. Daarenboven bepaalt het derde lid van ditzelfde artikel dat inrichtingen die milieuvergunningplichtig zijn hoe dan ook op slechts occasionele basis kunnen worden toegestaan.

De bepalingen opgenomen in lid 2 en 3 van artikel 145, sexies, § 2, zorgen voor verwarring en lijken de inhoud van het eerste lid volledig te ontnemen.

Ook de Raad van State merkt in zijn advies op dat het verband tussen de verschillende lid van artikel 145, sexies, § 2, niet helemaal duidelijk was.

Gelet op deze onduidelijkheid wenst mijn cliënt te vernemen of u de regularisatie/oprichting van een recreatieve paardenhouderij op het litigieuze terrein in agrarisch gebied, vergunbaar acht op grond van artikel 145 sexies, §2 van het decreet van 18 mei 1999.

Mijn cliënt zou slechts een beperkte paardenhouderij oprichten die zou instaan voor geleide wandelingen in de buurt. Hij is van mening dat gelet op de specifieke plaatsgebonden kenmerken van het terrein, deze inrichting een uiterst beperkte impact zou hebben op het gebied.

Kunt u mij uw standpunt hierover zo snel mogelijk meedelen?"

Op 19 december 2005 werd vervolgens een aanvraag voor een stedenbouwkundig attest ingediend.

Er volgde op 21 februari 2005 een ongunstig advies van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Land West-Vlaanderen.

De gemachtigde ambtenaar gaf op 19 maart 2005 een ongunstig advies.

Het college van burgemeester en schepenen gaf vervolgens op 30 mei 2006 een ongunstig stedenbouwkundig attest af.

5. Bij vonnis van de correctionele rechtbank te Brugge de dato 06 februari 2007 werd de strafvordering lastens huidig verweerder vervallen verklaard.

Omtrent de herstellvordering werd beslist tot het bevel van de plaats in de oorspronkelijke toestand onder verbeurte van een dwangsom van 123,95 euro per dag vertraging.

Huidig verweerder tekende hoger beroep aan. Het openbaar ministerie tekende geen hoger beroep aan.

6. Het voormeld vonnis van de correctionele rechtbank te Brugge werd vernietigd bij arrest van de tiende kamer van het Hof van Beroep te Gent de dato 28 maart 2008, waarbij het hof van beroep zich niet bevoegd achtte om kennis te nemen van de herstellvordering.

Er werd onder meer gemotiveerd:

"Derhalve was het in A.2, B en C ten laste gelegde misdrijf van in stand houden ook op 18 februari 2004, het tijdstip waarop de strafvordering werd aanhangig gemaakt voor de eerste rechter door de betekening van de oorspronkelijke dagvaarding aan de beklagde niet langer strafbaar.

De opheffing van het strafbare karakter van het te last gelegde in stand houden vóór de inleiding van de strafvordering brengt niet alleen mee dat de erop betrekking hebbende strafvordering niet ontvankelijk is doch ook dat het hof niet bevoegd is om uitspraak te doen over de herstellvordering van de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur, voor zover gesteund op het misdrijf van in stand houden.

Met betrekking tot de telastlegging A.1 werd reeds definitief geoordeeld dat de strafvordering op 31 december 1998 verjaard was, zodat het hof evenmin bevoegd is om kennis te nemen van de vordering tot herstel in de oorspronkelijke toestand van de gewestelijke stedenbouwkundige inspecteur, gesteund op het misdrijf omschreven in de telastlegging A.1. De erop betrekking hebbende strafvordering was immers vervallen door verjaring vóór het tijdstip dat de eerste rechter van de herstellvordering werd geadieerd door de betekening van de oorspronkelijke dagvaarding."

7. Huidige procedure werd opgestart met dagvaarding, betekend op 24 december 2008.

b) Bevoegdheid

1. Verwerende partij betwist de bevoegdheid van de burgerlijke rechtbank.

Verweerder is van oordeel dat, indien er sprake zou zijn van een schending van de bevoegdheidsverdelende regels omdat de bevoegdheid voor de beoordeling van de herstellvordering ook aan de burgerlijke rechter is gegeven, de rechtbank niet meer op wettige wijze zou kunnen worden gevat. De rechtbank zou zich aldus onbevoegd dienen te verklaren.

2. De wetgever heeft echter uitdrukkelijk bepaald dat de herstellvordering ook voor de burgerlijke rechtbank kan worden ingeleid. De discussie omtrent de gevolgen van het arrest van het Hof voor de Rechten van de Mens de dato 27 november 2007 heeft op dit punt geen relevantie.

Alle verdere argumenten behoren immers tot de grond van de zaak doch impliceren niet dat de wetgeving, die aan de burgerlijke rechtbank een bevoegdheid toekent inzake herstellvorderingen, in strijd zou zijn met artikel 6 E.V.R.M. of bepaalde grondwettelijke bepalingen.

3. Er is geen reden om op dit punt enige prejudiciële vraag te stellen. De wetgever kon perfect de herstellvordering ook voor de burgerlijke rechtbank laten beoordelen zonder op deze wijze enige grondwettelijke bepaling te schenden.

4. Huidige rechtbank is aldus wel degelijk bevoegd.

c) Beoordeling

1. Partijen gingen in hun conclusies in hun eerste argumentatie in op artikel 6 E.V.R.M. en het voormeld arrest van het Hof voor de Rechten van de Mens de dato 27 november 2007.

De rechtbank buigt zich aldus vooreerst verder op de vraag in verband met de toepassing van artikel 6 E.V.R.M. en de rechtsgevolgen, die voortvloeien uit het arrest van het Hof voor de Rechten van de Mens de dato 27 november 2007.

2. Eisende partij verwijst onder meer naar een arrest van het Hof van Cassatie de dato 28 oktober 2008 (P.08.0880.N/2) waarin wordt gesteld:

"1. Het middel voert schending aan van artikel 6.1 EVRM en artikel 21ter Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering: de appelrechters stellen een overschrijding vast van de redelijke termijn maar leiden daaruit geen enkel gevolg af voor de herstellvordering, alhoewel krachtens artikel 21ter Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering de rechter de veroordeling bij eenvoudige schuldigverklaring of een straf kan uitspreken die lager kan zijn dan de wettelijke minimumstraf.

2. Het beschouwen van het herstel in de oorspronkelijke toestand staat als een straf in de zin van artikel 6 EVRM brengt enkel met zich mee dat de in die bepaling vervatte waarborgen moeten worden in acht genomen. Het brengt niet met zich mee dat die maatregel van strafrechtelijke aard is zodat de algemene bepalingen van het Belgische strafrecht en strafprocesrecht terzake toepassing moeten vinden.

3. De eiseres werd te dezen wegens het door haar begane bouw misdrijf definitief tot straf veroordeeld bij het arrest van het Hof van Beroep te Gent, correctionele kamer, van 29 januari 2007. De omstandigheid van achteraf de redelijke termijn voor de beoordeling van de herstellvordering is overschreden, heeft niet tot gevolg dat de rechter geen volledig herstel meer kan bevelen."

Uit dit arrest kan enkel worden afgeleid dat de rechter, ook bij overschrijding van de redelijke termijn, nog een volledig herstel kan bevelen. Dit arrest impliceert echter geenszins dat de rechter, bij de vaststelling van de overschrijding van de redelijke termijn, dit volledig herstel hoe dan ook moet bevelen.

Het arrest laat de vrijheid aan de rechter ten gronde om de gevolgen van de redelijke termijn op de herstellvordering vrij te beoordelen.

De rechtbank is van oordeel dat bij het beoordelen van de redelijke termijn en de overschrijding hiervan verder kan worden gekaderd in de redelijkheid van de herstellvordering (zie BOES, M., *Kroniek Ruimtelijke Ordening*, R.W., 2007-2008, 1796). Hoe langer de overschrijding, hoe meer de herstellvordering kennelijk onredelijk is.

3. Uit het vonnis van de correctionele rechtbank te Brugge de dato 06 februari 2007 blijkt dat de ter discussie zijnde bouwwerken werden opgericht in 1993:

"Geen enkel element uit het straf dossier spreekt tegen dat de litigieuze bouwwerken, zoals door beklagde verklaard, opgetrokken werden in het jaar 1993. Hij bewijst dat hij het perceel weiland aankocht in 1987 en toont aan dat de eerste aansluiting op de electriciteit eveneens plaats vond in 1993.

Het is derhalve niet bewezen dat de uitvoering van de bouwwerken zich nog uitstreckte over de periode na het kalenderjaar 1993."

4. Hoewel de bouwwerken dateren van 1993, werd vervolgens slechts proces-verbaal opgesteld in 1999 (dit is ongeveer 6 jaar later) en werd er maar gedagvaard voor de correctionele rechtbank te Brugge op 18 februari 2004 (dit is ongeveer vervolgens nogmaals 5 jaar later).

Zoals ook in het arrest van het Hof van Beroep te Gent de dato 28 maart 2008 werd gesteld, heeft het indienen van een herstellvordering bij de procureur des Konings geen aanhangig maken van de vordering tot gevolg (zie punt 3.1 van het arrest). Er werd aldus ongeveer 10-11 jaar gewacht om enige procedure op te starten.

5. Wanneer aldus meer dan 10 jaar werd gewacht om enige procedure op te starten, is de redelijke termijn dan ook verstreken. De herstelvordering is hierdoor ook totaal kennelijk onredelijk geworden.

Het zou trouwens ook kennelijk onredelijk zijn dat er een dergelijk onredelijke termijn is overschreden waardoor er geen strafvervolgning (die in het openbaar belang wordt ingesteld) meer mogelijk is wegens verjaring, doch een 'burgerlijke vordering' waarop ook de garanties van artikel 6 E.V.R.M. moeten worden toegepast, alsnog de mogelijkheid zou geven om een 'straf' op te leggen.

6. Gelet op het kennelijk onredelijk karakter van de herstelvordering dient deze te worden afgewezen als ongegrond.

Er is geen enkele reden om alle verdere argumenten (meer verzoeken tot het stellen van prejudiciële vragen) nog te beoordelen omdat dit er hoe dan ook niet toe zou kunnen leiden dat de vordering van eisende partij alsnog zou worden toegekend.

7. Eisende partij wordt als in het ongelijk gestelde partij veroordeeld tot de kosten van het geding, die in zijn hoofde niet worden begroot.

OM DEZE REDENEN,

De Rechtbank,

Wijzende in eerste aanleg en op tegenspraak;

Alle tegenstrijdige en meer omvattende besluiten verwerpend als ongegrond, niet ter zake dienend of overbodig;

Verklaart de vordering van eisende partij ongegrond.

Veroordeelt eisende partij tot de kosten van het geding, in hoofde van verweerder begroot op de rechtsplegingvergoeding ad 1.200,00 euro.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad.

Sluit de mogelijkheid van kantonnement niet uit.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting in het gerechtsgebouw te Brugge op **vijf oktober tweeduizend en negen.**

Aanwezig zijn:

, alleenrechtsprekend rechter;
, griffier.